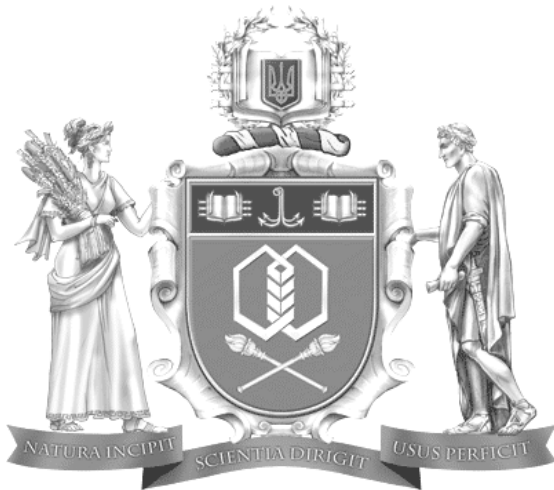

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтєва І.О., методист методичного відділу.

ЕТИКА НАУКИ ТА СУЧАСНІ ЗАСОБИ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ПРАЦІ

В.Б. Єгоров, О.В. Ольшевська, О.О. Тіглова, О.С. Бодюл

Розвиток сучасної науки зумовлює зростання вимог до наукової праці, що стосується не тільки написання роботи, а й дотримання всіх загальноприйнятих норм, зокрема, авторської (наукової) етики.

Для вченого, як і для будь-якої людини, аморально і злочинно красти, а тим більш, привласнювати собі плоди чужої праці. Подібною крадіжкою у науці є плагіат (списування, переписування слово до слова тощо).

Етичні норми вченого – це духовний стрижень, який визначає його природу як науковця, моральний стан та чесність. Етичні норми підштовхують і орієнтують діяльність вченого на пошук (відкриття) чогось нового, невідомого науці, але, водночас, вимагають, щоб нове знання було логічно і послідовно оформленим та експериментально підтвердженим і обґрунтованим. Цілковита і повна відповідальність за дотримання морально-етичних вимог лежить на вченому. Саме він приймає рішення щодо дотримання чи ігнорування етико-моральних норм, що діють у суспільстві.

На підставі наведених обґрунтувань в етиці науки вводиться поняття відповідальності вченого. Академік В. Енгельгардт, який глибоко осмислював етичні проблеми науки, зауважував, що вчений у своїй діяльності природно несе відповідальність загальнолюдського характеру. Він відповідає за «повноцінність» отриманого ним наукового продукту: від нього чекають бездоганної вимогливості до достовірності матеріалу, коректності у використанні робіт своїх колег, логіки аналізу, обґрунтованості висновків. Отже, персональна етика – це відповідальність за об'єктивність результату.

Американські наукознавці Т. Парсонс та Н. Сторер формулюють поняття персональної етики: персональна відповідальність вченого – це відповідальність за збереження, передачу, використання та розширення наукових знань в емпіричному та теоретичному напрямках [1].

Професійне зростання і розвиток сучасного вченого складно уявити без розвитку міжнародного співробітництва та освоєння, використання в повсякденній діяльності здобутків науки і техніки, досвіду колег з інших країн. Нині в Україні існують різноманітні програми обміну, конкурси на здобуття міжнародних грантів. У цій сфері Україна проводить досить активну політику, яку підтримує європейська спільнота, не менш зацікавлена в залученні вчених з інших регіонів до наукової діяльності.

В одному зі своїх виступів європейський комісар у справах науки, освіти та культури Я. Поточнік сказав: «Європа потребує розвитку дослідницької діяльності. Якщо наш бізнес має залишитися конкурентоспроможним на світових ринках... ми маємо знати більше та ліпше... Тож якщо ми прагнемо бути завжди одним кроком попереду решти світу, наша найбільша надія – у силі нашого розуму» [2, 3].

Під час оцінювання результативності наукової діяльності важливе місце відводиться наукометрії – напряму досліджень, що вивчає когнітивні комунікації в науці за частотою цитувань наукових робіт та їхніх авторів. Завданням наукометричних баз даних є дослідження публікаційної активності та цитованості авторів наукових праць.

Для підтвердження власних аргументів посиленням на авторитетне джерело, або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору, варто наводити *цитати*. Наукова етика вимагає точного відтворення цитованого тексту, без найменшого спотворення змісту джерела.

Посилання, в бібліографічному розумінні цього слова, означає вказівку на джерело інформації (книгу, статтю, документ тощо). Воно є обов'язковим, якщо в роботі наведено цитату чи якісь важливі або оригінальні фактичні (цифрові) дані, принципові положення або точки зору різних авторів [4].

Головним і одним з важливих правил при написанні сучасного науково твору є те, що автор мусить не тільки грамотно та кваліфіковано викласти результати своїх наукових здобутків, а й враховувати та дотримуватись міжнародних стандартів з етики та авторських прав при оформленні переліку бібліографічних посилань.

На даному етапі розвитку науки існує безліч засобів для оформлення посилань у науковій роботі. Такими засобами є *Mendeley*, *EndNote*, *vak.in.ua* та безліч онлайн-генераторів. При оформленні переліку бібліографічних посилань в українських виданнях сьогодні необхідно дотримуватись вимог ДСТУ, який, на жаль, використовується тільки в Україні та визнається у країнах СНД, Через це підчас оформлення наукової праці доцільно наводити додатковий розділ *References*, в якому бібліографічні посилання наводять в одному з найбільш поширених стилів цитування.

У світі існує безліч стилів цитування, зокрема, APA (American Psychological Association), MLA (Modern Language Association), Chicago (University of Chicago Press), CSE (Council of Biology Editors) та багато інших. Кожне наукове видання на власний розсуд обирає та застосовує певний стиль цитування. Вивчити вимоги, що висуваються до оформлення списку джерел за різними стилями, вкрай важко, майже неможливо, тому на допомогу кожному науковцю приходять такі програми, як, наприклад, *Mendeley* та *EndNote*.

Більшість науковців виконує пошук різних джерел за допомогою мережі Internet, кожен науковець робить безліч операцій по зберіганню великого обсягу даних, проте досить часто ми зіштовхуємось з проблемою, що не пам'ятаємо куди ми зберегли ту чи іншу інформацію, як назвали той чи інший файл. В такому випадку на допомогу приходять інструменти *Mendeley*, які дозволяють зберегти всю необхідну інформацію про різні наукові праці у «власний кабінет». Ще одна важлива перевага використання *Mendeley* – це уніфікованість та адаптованість програми до майже всіх існуючих стилів цитування, тобто при встановленні необхідного інструменту у *MS Office*,

науковець має можливість синхронізувати «власний кабінет» користувача у *Mendeley* та працювати з переліком бібліографічних посилань без жодних клопотів.

Важливо розуміти, що коректність оформлення наукового видання зумовлює цитованість тих, на кого ви посилаєтесь.

Джерела:

1. Парсонс Т. Научная дисциплина и дифференциация науки. / Т. Парсонс, Н. Сторер // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.courier-edu.ru/pril/posobie/parst.htm#04>.
2. Сьома рамкова програма з підтримки дослідницької діяльності (РП7 – Seventh Research Framework Programme, FP7) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.eu-edu.org/euedu_7th.html.
3. Журнал «Віче». – 2013. – № 16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3804>
4. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://diplomukr.com.ua/news/2010/02/11/1530>.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Орлова В.О.

Права людини, їх генезис, призначення – одна з «вічних» проблем соціально-культурного розвитку людства, що пройшла через століття і незмінно знаходиться в центрі уваги політичної, правової, етичної, філософської та релігійної думки. Проблематика прав людини актуальна в різні часи, оскільки вона проявляється в різноманітних ситуаціях, при змінах у політичній, економічній і соціальній сферах, навколишньому світі, тобто пов'язана з певними факторами й обставинами. Права людини – це одна з найважливіших цінностей людського буття, яка існує в різних культурах і цивілізаціях, яка ні при яких соціальних перетвореннях не може бути відсунута, відкладена «на потім». Такий підхід до прав людини прокламується світовим суспільством, багато в чому визначається трагічною історією розвитку нашого суспільства. І він повинен незмінно затверджуватися в нашому житті, яким би не був важким і суперечливим шлях суспільного розвитку. Стосовно прав людини можна засвідчити два підходи в їхньому обґрунтуванні – природно-правовий і позитивістський. Мета державної влади при природно-правовому підході – забезпечення прав, початково даних природою чи творцем, акцент на автономії особистості, її індивідуальності. Позитивістський підхід до природи прав людини припускає, що їх обсяг і зміст визначаються державою, яка здійснює стосовно людини патерналістські функції

А.П. Лапінська, Н.В. Хоренжий	77
ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНО НЕОБХІДНОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Ю.Г. Лобода, О.Ю. Орлова	78
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМООСВІТИ	
Г.М. Лозовська	82
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ ПІДПРИЄМСТВ" (КОМБІКОРМОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ)	
А.В. Макаринська	84
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	
О.В. Малинка, В.Д. Бойченко	87
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ	
Т.А. Манолі, Я.О. Баришева, О.В. Бочарова	88
УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ	
Г.І. Віват, Я.В. Машарова	90
МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИШУ: ВІД «ЗНАННЄВОГО» ДО «КОМПЕТЕНТНІСНОГО» ПІДХОДУ У НАВЧАННІ	
Ю.М. Мельник	91
СУТЬ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ	
Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов	92
ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ	
І.В. Мельник	94
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З КУРСУ “УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)” У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ	
О.В. Нарушевич-Васильєва	96
ЗАДАЧІ ВИЩОЇ ШКОЛИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
В.В. Немченко	98
ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ ОНАХТ	
І.А. Осадча	99
ЕТИКА НАУКИ ТА СУЧАСНІ ЗАСОБИ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ПРАЦІ	
В.Б. Єгоров, О.В. Ольшевська, О.О. Тіглова, О.С. Бодюл	101
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Орлова В.О.	103
ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ	
О.П. Ощепков	106
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ	
Г.Б. Пчелянська	107
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МЕХАНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
С.М. Перетяка	